

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

A Study of Innovative Leadership Elements of School Administrators
under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

วิชาญา ไชยสำแดง¹ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา สกุลธนะศักดิ์ มัวร์³
Wichuda Chaisamdaeng¹ Assoc.Prof.Wisut Wichitputchraporn² Asst.Prof.Kanda Sakulthanasakdi Moore³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
2) วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดวิจัย 5 คน 2) กลุ่มตัวอย่างตอบ
แบบสอบถามได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา
2564 จำนวน 300 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินกรอบแนวคิดวิจัย
และแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์
เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม
5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้

2. การตรวจสอบความสอดคล้องกลุ่มกลิ่นของโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ภาวะผู้นำ
เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าไค-สแควร์เท่ากับ 49.23 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 37 ค่าดัชนีวัดระดับ
ความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 และค่าราก
ของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.033

คำสำคัญ: องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Master of Education in Educational Administration, Kasetsart University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²Associate Professor in Faculty of Education, Kasetsart University

³อาจารย์บัณฑิตพิเศษ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³Assistant Professor in Faculty of Education, Kasetsart University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: วิชาญา ไชยสำแดง, ch.wichuda@gmail.com

รับเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565 แก้ไข 27 มีนาคม 2565 ตอรับ 1 เมษายน 2565

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the elements of innovative leadership of school administrators 2) to analyze the confirmatory factor analysis of innovation leadership elements of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The samples of the study consisted of 1) Conceptual framework of the elements of innovative leadership considered by 5 experts 2) The samples for answering questionnaire consisted of 300 teachers, randomly selected from teachers in the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, academic year 2021 by using stratified random sampling method. The instruments were conceptual framework evaluation and questionnaire with a reliability of 0.976. The statistic of the research was confirmatory factor analysis.

The result of the research revealed as follows:

1. The elements of innovative leadership of school administrators consist of 8 elements; 1) The vision for innovation 2) Team working and participation 3) Creativity 4) Innovative organizational climate 5) Risk management 6) Using technology in knowledge management.

2. The structural model of factor analysis of innovation leadership of school administrators were consistent with empirical data; Chi-square = 49.23, df = 37, GFI = 0.97, AGFI = 0.94, and RMSEA = 0.033

Keywords: The elements of Innovative Leadership, Innovative Leadership, School Administrators

ภูมิหลัง

ศตวรรษที่ 21 หรือถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องด้วยมีการนำเครือข่ายโทรคมนาคมดิจิทัลมาใช้รวมกับการพัฒนาชนิดกรรมต่าง ๆ ทำให้เราสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้น ศตวรรษที่ 21 มีการกล่าวถึงอย่างแพร่หลาย และเป็นประเด็นในการพิจารณาจัดทำนโยบายหรือจัดทำแผนต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย 3Rs ได้แก่ 1. การอ่านออก 2. การเขียนได้ และ 3. การคิดเลขเป็น 8Cs ได้แก่ 1. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา 2. ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3. ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ 4. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5. ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ 6. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7. ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ และ 8. ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 79) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่ต้องการพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1. ผู้เรียนรู้ 2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 3. พลเมืองที่เข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 5) จากการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 มีหลายประเด็นที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน หนึ่งในประเด็นสำคัญที่ถูกกล่าวถึงคือประเด็นด้านนวัตกรรม

โดยที่สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2557) ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม จากที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่านวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ที่มีความ เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาประเทศในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้การส่งต่อข้อมูลข่าวสารจากพื้นที่หนึ่งไปยังพื้นที่หนึ่งมีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ จากการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวเป็นสาเหตุให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดแต่ขณะเดียวกันก็เป็นโอกาส ให้เกิดการพัฒนาในองค์กร เป็นการสร้างโอกาสใหม่ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนมุมมอง ทัศนคติ และช่วยให้องค์กรมองเห็นนวัตกรรมสิ่งใหม่ที่ทันสมัยและดีมากกว่าเดิมมาขับเคลื่อนองค์กร (อภิรักษ์ บุปผาชื่น, 2563, หน้า 205)

องค์กรด้านการศึกษาและสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศจะก้าวหน้ามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของคนในประเทศ หากต้องการให้ประเทศก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และศตวรรษหน้า จึงไม่ใช่เพียงแต่การสร้าง ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นการสร้างคนของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ จำเป็นต่อการเรียนรู้และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังที่กล่าวถึงในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำในสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาเยาวชนของ ชาติให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะที่สำคัญและจำเป็นในอนาคต เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการ กำหนดแนวทางขับเคลื่อนสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างที่สุดต้องมีความเป็นผู้นำ สามารถกำหนดแนวทางกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ผ่านวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ไปได้ การเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมเรียนรู้ เปิดรับสิ่งใหม่ และส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมที่จะช่วย แก้ปัญหา และทำให้การบริหารจัดการต่าง ๆ ในองค์กรมีประสิทธิภาพ การสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรผู้บริหาร ต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ซึ่งเป็นพฤติกรรม คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความสามารถในการ ขับเคลื่อนให้บุคคลเกิดความคิด และสร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ หรือสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กรและนำไปสู่การ เพิ่มมูลค่าขององค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (พลู เข้มทองคำดี, 2563, หน้า 17) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็น คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาองค์กรประสบความสำเร็จ ต้องใช้ความรู้และความสามารถในการเข้าถึง ปัญหาหรือโอกาส และสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ หรือให้เกิดการสร้างนวัตกรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นองค์กรส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียน มีวิสัยทัศน์คือ “เป็นศูนย์กลางพัฒนาคุณภาพการศึกษา บริหารจัดการด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย สู่วิทยายุคใหม่” จากวิสัยทัศน์จะเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจะเป็นศูนย์กลาง ในการพัฒนาได้ บุคลากรในสังกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ และมีภาวะผู้นำ ที่จะนำองค์กรไปสู่การพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหนึ่งในคุณลักษณะสำคัญในการทำให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ อย่างไม่รู้จบจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างเป็นทางการ ผู้วิจัย เล็งเห็นความสำคัญว่า การพัฒนาในด้านใด ๆ จำเป็นต้องมีความชัดเจนในภาพอนาคตของสิ่งที่ต้องการพัฒนา การพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจำเป็นต้องรู้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเบื้องต้น เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาต่อไป

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมุ่งหวังให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนของภาวะ ผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพด้านนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

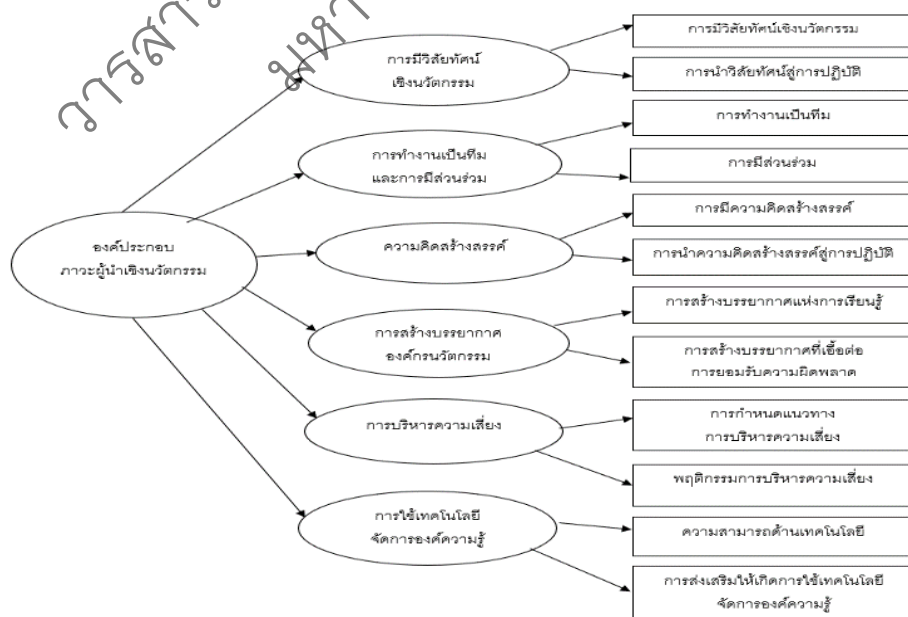
1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

กรอบแนวคิดวิจัย

กรอบแนวคิดวิจัยได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดวิจัย ได้กรอบแนวคิดวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดวิจัย การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วยนักวิชาการการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 2) ประชากรที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลสำรวจ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 52 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,854 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลประเมินกรอบแนวคิด วิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดวิจัยการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็น ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 300 คน ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey and Lee (1992) และผู้วิจัยสุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินกรอบแนวคิดวิจัยและแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล

1. แบบประเมินกรอบแนวคิดวิจัย ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดวิจัยเบื้องต้น จัดทำเป็นแบบประเมิน กรอบแนวคิดวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมผลการประเมินกรอบแนวคิดวิจัยขององค์ประกอบภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ นำมาสร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและ เชิงโครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 และทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ กลุ่มตัวอย่าง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อโครงการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อขออนุญาตและขออนุเคราะห์ส่งหนังสือไปยังผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบบสอบถามกลับมา จำนวน 300 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และร้อยละ (percentage)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ใช้ค่าไค-สแควร์ ค่าองศาอิสระ (df) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลศึกษาขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากการประเมินกรอบแนวคิดวิจัยและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม 5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 300 คน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายร้อยละ 28.0 เพศหญิงร้อยละ 72.0

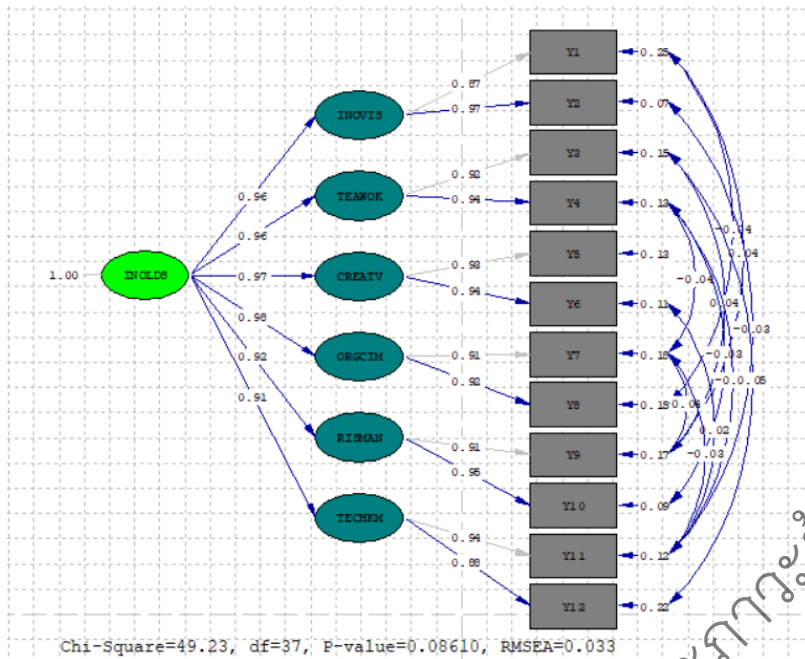
อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 30.7 อายุ 30 – 40 ปี ร้อยละ 44.0 อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25.3

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.7 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 33.7 ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 2.7

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 26 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี ร้อยละ 44.0 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 30.0

ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดสถานศึกษาขนาดกลาง ร้อยละ 1.7 ขนาดใหญ่ ร้อยละ 13.7 และขนาดใหญ่พิเศษร้อยละ 84.7

2.2 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0906 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.1467 รองลงมาคือการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย 4.1378 และตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 3.9989

ภาพประกอบ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ปรับแก้

2.3 ผลการวิเคราะห์เชิงยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 12 ตัวแปรสังเกตได้ ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพบว่า โมเดลการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กล่าวคือเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าต่าง ๆ กับเกณฑ์ที่ดีคือค่า Chi-square /df ต่ำน้อยกว่า 2 ค่า P-Value มากกว่า .05 ค่า RMSEA น้อยกว่า 0.5 จากการศึกษพบว่าค่า Chi-square เท่ากับ 49.23 ค่า df เท่ากับ 37 เมื่อนำค่า Chi-square /df ได้เท่ากับ 1.33 ค่า P-Value เท่ากับ 0.08610 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.033 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ดี นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่า GFI และ AGFI ซึ่งมีเกณฑ์ที่ดีคือต้องมากกว่า 0.90 พบว่า ค่า GFI เท่ากับ 0.97 ค่า AGFI เท่ากับ 0.94 หมายความว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษารายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ข้อ และข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำเสนอข้อวิจารณ์ตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษารายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากการศึกษานวนคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญประเมินกรอบแนวคิดวิจัย ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์

เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.98 ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารที่ต้องการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หากองค์กรมีบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนในการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับขวัญชนก โตนาค (2556, หน้า 10) ที่ทำการศึกษารื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างภาคเหนือตอนล่าง ได้กล่าวถึงในองค์ประกอบด้านปฏิบัติงานว่าต้องมีการสร้างบรรยากาศสังคมแห่งการเรียนรู้ และการยอมรับความล้มเหลวหรือผิดพลาดซึ่งเป็นบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม สอดคล้องกับจิราภา ประพันธ์พัทธ์ (2560, หน้า 62) ที่ทำการศึกษารื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และสอดคล้องกับ Sultana and Rahman (2012, p. 42) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ที่กล่าวถึงการที่ผู้บริหารแสดงออกให้เห็นว่าสามารถยอมรับความผิดพลาดได้ว่ามีความสำคัญต่อแรงจูงใจในการทำงาน องค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมาได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ 0.97 ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มของการพัฒนา องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับฐิตินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 121) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กล่าวถึงตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับเวียงวิวรรธน์ ท่ามูล (2557, หน้า 41) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การศึกษาระดับสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่มีองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ในการศึกษา องค์ประกอบลำดับต่อไปได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากันคือ 0.96 แสดงให้เห็นว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม มีความสำคัญกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับเท่ากัน และเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับฐิตินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 12) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กล่าวถึงโมเดลความสัมพันธฺ์โครงสร้างองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมว่ามีองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ซึ่งรวมถึงการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม องค์ประกอบต่อมาคือ การบริหารความเสี่ยง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.92 สอดคล้องกับพลู เข้มทองคำดี (2563, หน้า 131) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และสอดคล้องกับปรีวิวัฒน์ ยืนยิ่ง (2563, หน้า 338) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ซึ่งล้วนมีการกล่าวถึงองค์ประกอบด้านการบริหารความเสี่ยง และองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดคือ การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้ มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.91 อย่างไรก็ตามแม้ด้านการใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้จะมีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดแต่ก็มีการกล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน เช่น จิราภา ประพันธ์พัทธ์ (2560, หน้า 107) ที่กล่าวถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา และปรีวิวัฒน์ ยืนยิ่ง (2563, หน้า 338)

ที่กล่าวถึง ผู้บริหารมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา จึงกล่าวได้ว่า
ทุกองค์ประกอบมีความสำคัญต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เมื่อพิจารณาโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กล่าวคือ เกณฑ์ที่ดีของค่า Chi-square / df
ต้องน้อยกว่า 2 ค่า P-Value มากกว่า .05 ค่า RMSEA น้อยกว่า 0.5 จากการศึกษาค้นพบว่า ค่า Chi-square เท่ากับ 49.23
ค่า df เท่ากับ 37 เมื่อนำค่า Chi-square / df ได้เท่ากับ 1.33 ค่า P-Value เท่ากับ 0.08610 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.033
เป็นไปตามเกณฑ์ที่ดี นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่า GFI และ AGFI ที่ต้องมากกว่า 0.90 พบว่า ค่า GFI เท่ากับ 0.97
ค่า AGFI เท่ากับ 0.94 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ดี หมายความว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำ
เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความ
สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบจะพบว่า องค์ประกอบด้านการสร้างบรรยากาศ
องค์กรนวัตกรรมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ 0.98 แสดงว่าความแปรปรวนขององค์ประกอบนี้มีผลต่อความ
แปรปรวนขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสูง คือมีความสำคัญต่อองค์ประกอบมาก อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้ความสำคัญกับบรรยากาศ
องค์กรนวัตกรรมซึ่งประกอบด้วยการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการยอมรับ
ความผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับขวัญชนก โตนาค (2556, หน้า 100) ที่ทำการศึกษารายการวิเคราะห์องค์ประกอบ
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือตอนล่างได้กล่าวถึงในองค์ประกอบ
ด้านปฏิบัติงานว่าต้องมีการสร้างบรรยากาศสังคมแห่งการเรียนรู้ และยอมรับความล้มเหลวหรือผิดพลาด ทั้งนี้อาจ
เป็นเพราะการเกิดนวัตกรรมหรือการพัฒนาใด ๆ ต้องอาศัยองค์ความรู้ บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้บุคลากร
ได้เรียนรู้ตลอดเวลา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค
นวัตกรรม ขณะเดียวกันในการปฏิบัติงานมีโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดได้ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจและยอมรับได้
กับความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงานย่อมส่งผลให้บุคลากรมีความกล้าทดลองทำ และปรับปรุงพัฒนาจากความ
ผิดพลาดจนก่อให้เกิดนวัตกรรมได้ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์ประกอบ
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากข้อเท็จจริงจะพบว่าบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมจะเกิดขึ้นไม่ได้
ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ขณะเดียวกันการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมก็มีส่วนสำคัญ
ที่ก่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบนวัตกรรมเพื่อช่วยในการ
ปฏิบัติงาน และเนื่องจากนวัตกรรมเป็นสิ่งใหม่จึงต้องมีการบริหารความเสี่ยงควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้
จะเห็นว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญและควรมีการพัฒนาควบคู่กันในทุกด้าน โดยอาจให้
ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดก่อน และพัฒนาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ เป็นลำดับต่อไป
และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน แสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ได้จริง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองตามองค์ประกอบดังกล่าวเพื่อให้มีภาวะ
ผู้นำเชิงนวัตกรรมที่จะนำพาสถานศึกษาก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และเกิดพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 5) การบริหารความเสี่ยง 6) การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตามองค์ประกอบดังกล่าว และหน่วยงานต้นสังกัดควรนำองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้เป็นสาระการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยการจัดทำโครงการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีกิจกรรมการให้ความรู้ การลงมือปฏิบัติ และติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่าการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.98 จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมในประเด็นการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการยอมรับความผิดพลาด โดยการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจและยอมรับในความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาหน่วยงาน

1.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่าองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา คือ ความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.97 จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ยึดติดกับวิธีการเดิม ๆ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรม การพัฒนาสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 5) การบริหารความเสี่ยง 6) การใช้เทคโนโลยีจัดการองค์ความรู้ ดังนั้นเพื่อให้มีองค์ความรู้ที่จะศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่าการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.98 เพื่อให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่าองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา คือ ความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.97 ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- นรรจ์รัตน์ พันชัย. (2561). ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะอย่างไร. เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/68571/-teartedu-teart-teadarttea-> 22 ตุลาคม 2563
- ปรีวิวัฒน์ ยืนยิ่ง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 4 (3), 330 – 344
- พลู เข้มทองคำดี. 2563. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. 2557. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค
- _____. (2562). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี
- อภิรักษ์ บุญผาชื่น. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม: การขับเคลื่อนองค์การสู่ความเป็นเลิศ. วารสารนวัตกรรมการศึกษา และการวิจัย, 4 (3), 205 – 216
- Alharbi, I. (2021). Innovative Leadership: A Literature Review Paper. *Open Journal of Leadership*, 10, 214 – 229.
- Horth, D. M. and Vehar, J. (2012). *Becoming a Leader who Fosters Innovation*. North Carolina: Center for Creative Leadership.
- Sultana and Rahman. (2012). Innovative Leadership (People). *The Jahangirnagar Journal of Business Studies*, 2(1), 37 – 51